

13.12.2011

Tja/11

11

Perhehoitajien palkkiot ja korvaukset 1.1.2012

HEL 2011-008223 T 01 02 00 00

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäneen, että psykiatrian perhehoitajien potilaskohtaiseksi palkkioksi tulee 1.1.2012 sovellettavan perhehoitajalain 2 §:n mukaisesti 1.1.2012 lukien 650 euroa kuukaudessa.

Terveyslautakunta päättäneen samalla, että terveyskeskus delegointipäätösten mukaisen päätösvallan mukaisessa järjestyksessä irtisanoo kaikki nykyiset perhehoitajien toimeksiantosopimukset päättymään 31.1.2012 ja solmii uudet toimeksiantosopimukset tämän päätöksen ja sen liitteenä olevien sopimusliitteiden mukaisesti 1.2.2012 alkaen siten, että:

1. potilaskohtainen perhehoitajapalkkio on 650 euroa,
2. palkkioiden Rava-luokituksesta luovutaan,
3. perhehoitajat veloitetaan maksamaan kulukorvauksestaan potilaalle ruokarahaa potilaan retki- ja muina poissaolopäivinä,
4. tilojen käytön korvauksen perusteet muutetaan nykyisten suositusten mukaisiksi ja
5. korvaukset yhtenäistetään neliöperusteisiksi.

Perustelut:

Perhehoitajalla tarkoitetaan perhehoitajalain 1 §:n mukaan henkilöä, joka hoidon järjestämistä vastaavan kunnan kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen perusteella antaa kodissaan sosiaalihuoltolain (710/1982) 25 §:ssä tarkoitettua perhehoitoa. Perhehoidolla tarkoitetaan henkilölle annettavaa ympärivuorokautista hoitoa yksityiskodissa hänen oman kotinsa ulkopuolella. Perhehoitoa järjestetään, kun se on perusteltua hoidollisesta tai huollollisesta syystä, esimerkiksi lastensuojelun toimintamuotona, kehitysvammaisille henkilöille, vanhuksille taikka mielenterveyspalveluina.

Perhehoitajalain 5 §:n mukaan, jos toimeksiantosopimuksessa ei ole toisin sovittu, voidaan toimeksiantosopimus irtisanoa päättymään irtisanomista seuraavan kahden kuukauden kuluttua.

Terveyskeskuksen perhehoitajien kanssa tekemissä toimeksiantosopimuksissa irtisanomisajaksi on sovittu yksi kuukausi.

Postiosoite
PL 6000,

terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarencatu 13
Helsinki 53

<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin
+358 9 310 5015
Tilinro

800012-52430

Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

Psykiatrisessa perhehoidossa olevien potilaiden määrä on vähentynyt hallitusti viime vuosina, mikä on perustunut perhehoitokotien vähentymiseen. Joulukuun 2011 alussa perhehoitajia oli 18 ja hoidossa on 60 potilasta.

Potilaskohtainen hoitopalkkio 1.1.2012 alkaen

1.1.2012 sovellettavan perhehoitajalain 2 §:n mukaan jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalla on oikeus saada hoidosta palkkiota (hoitopalkkio). Hoitopalkkiota maksetaan perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa vähintään 650 euroa.

Terveyslautakunta päättäneen, että potilaskohtaiset palkkiot maksetaan 1.8.2011 voimaan astuneen ja 1.1.2012 sovellettavan ko. lain 2 §:n mukaisesti 650 e/potilas/kk 1.1.2012 lukien.

Palkkioiden korotuksen kustannusvaikutus on 187 000 euroa vuodessa.

RaVa-luokituksesta luopuminen

Palkkioita on korotettu viimeksi 1.12.2008 (terveyslautakunnan päätös 11.11.2008 § 341), jolloin palkkioiden määräytymisperusteissa otettiin huomioon potilaan vaikeahoitoisuus RaVa-pisteiden mukaisesti.

Käytännössä RaVa-luokitus on kuitenkin osoittautunut potilaiden vaikeahoitoisuuden arviointiin sopimattomaksi. Lisäksi potilaskohtaiset hoitopalkkiot tulevat kuitenkin perhehoitajalain 2 §:n muutoksen vuoksi 1.1.2012 nousemaan vähintään 650 euroon.

Terveyslautakunta päättäneen em. syiden takia, että palkkioiden RaVa-luokituksesta luovutaan.

Kulukorvaus ja ruokarahaa retki- ja muista poissaolopäivistä

Perhehoitajan kulukorvaus on vähintään 12,10 euroa päivässä. Potilaat maksavat tällä hetkellä itse ruuan retki- ja muina poissaolopäivinä. Koska potilas ei retki- ja muina poissaolopäivinä ole perhekodin vahvuudessa, ei perhehoitajalle aiheudu myöskään kustannuksia potilaan poissaolopäiviltä.

Terveyslautakunta päättäneen että, perhehoitaja maksaa kulukorvauksestaan ruokarahaa potilaalle:

- 10 euroa/päivä niiltä poissaolopäiviltä, jolloin potilas saa perhekodissa vain aamu- ja/tai iltapalan

- 5 euroa/päivä niiltä poissaolopäiviltä, jolloin potilas saa perhekodissa aamu- ja/tai iltapalan lisäksi lounaan tai päivällisen.

Terveyslautakunnan edellä mainitulla päätöksellä turvattaisiin perhehoitoasiakkaan mahdollisuutta loma- ja retkitoimintaan ja muuta elämää avohoidossa.

Tilojen käytön korvaus

Tilojen käytön korvauksesta tulisi asumisväljyyden ja yhden hengen huoneisiin ohjaavuuden lisäksi neliöperusteinen seuraavasti:

- yhden hengen 14 m² huoneesta maksetaan enintään A-luokan korvaus kuukaudessa. Mikäli yhden hengen tila on pienempi kuin 14 m², maksetaan korvaus A-luokan neliöhinnan (A-luokan korvaus/14) mukaan,
- kahden hengen 20 m² huoneista maksetaan enintään B-luokan korvaus kuukaudessa. Mikäli kahden hengen tila on pienempi kuin 20 m², maksetaan korvaus B-luokan neliöhinnan (B-luokan korvaus/20) mukaan,
- Potilaiden yhteisessä käytössä olevista 20–40 m² tiloista maksetaan enintään C-luokan korvaus. Mikäli yhteiset tilat ovat pienemmät kuin 20 m², maksetaan korvaus C-luokan neliöhinnan (C-luokan korvaus/20) mukaan,
- Potilaiden yhteisessä käytössä olevista yli 40 m² tiloista maksetaan enintään D-luokan korvaus.

Korvausluokat ehdotetaan 1.1.2012 alkaen seuraaviksi:

- A-luokan 1 hengen huone, vähintään 14 m² enintään 150 euroa/kk, mikäli huone on alle 14 m², korvaus on $150/14 = 10,71$ e/m²,
- B-luokan 2 hengen huone, vähintään 20 m² enintään 110 euroa/kk, mikäli huone on alle 20 m², korvaus on $110/20 = 5,50$ e/m²,
- C-luokan yhteiset yhteenlasketut 20–40 m² tilat enintään 60 euroa/kk, mikäli tilat ovat alle 20 m², korvaus on $60/20 = 3,00$ e/m²,
- D-luokan yhteenlasketut yhteiset yli 40 m² tilat, enintään 80 euroa/kk.

Neliöperusteinen laskentatapa verrattuna huonekohtaiseen laskentatapaan tekisi korvauksista oikeudenmukaisemmat ja perusteet olisivat kaikille yhdenmukaiset. Lisäksi kullakin korvausluokalla on katto, jonka yli korvaukset eivät nouse. Uuden laskentatavan käyttöönotto laskisi huoneiden käytön korvauksia n. 30 000 euroa

vuodessa. Huomautettakoon lisäksi, että huoneiden käytön korvaus on ylimääräinen korvaus, jota perhehoitajalaki ei velvoita maksettavaksi.

Muutoksen kustannusvaikutukset vuodessa ovat seuraavat:

	Nykyiset korvaukset	Uudet korvaukset	Muutos	%
Palkkiot	322 514	468 000	145 486	45 %
- sivukulut 28,19 %	90 917	131 929	41 012	45 %
			0	
Kulukorvaukset	272 218	272 218	0	
Tilojen käytön korvaus	111 709	80 863	-30 846	-28%
Yhteensä	797 358	953 010	155 652	20 %

Laskelma on tehty olettaen että potilaita on 60 ja alle 2,70 RaVa-pisteen potilaita on 40 ja yli 2,70 RaVa-pisteen potilaita 20.

Esittelijä

Psykiatrinen perhehoito on vuodesta 1901 toiminut palvelumalli, jossa Sipoon ja lähikuntien perheet ovat ottaneet ensisijaisesti Nikkilän sairaalan potilaita luokseen asumaan korvausta vastaan. Vielä 1960-luvun lopussa perhehoitopotilaita oli yli 600. Perhehoidon tarve väheni merkittävästi, kun psykiatrisen palvelujärjestelmän laajentuessa Helsinkiin perustettiin ensin Niemikotisäätiö asumispalveluineen ja 2000 luvun alussa Lilinkotisäätiö. Säätiöiden toiminnan turvin mielenterveyskuntoutujat ovat voineet saada kodin ja tarvitsemansa psykiatrisen ja sosiaalisen kuntoutuksen kaupunkialueella.

Mielenterveysongelmiin liittyy lisääntyvästi moniongelmaisuuksia kuten päihdeongelmaa, mikä edellyttää arkielämässä huomattavaa tukea ja ohjausta. Perhehoitotyyppisen palvelun kysyntä on suuresti vähentynyt. Vuoden 2011 lopussa perhehoidossa on 60 asukasta, joiden keski-ikä on lähes 60 vuotta. Monet ovat asuneet samassa perheessä vuosien ajan, mistä syystä on pidetty tarkoituksenmukaisena jatkaa perhehoitoa, joka kuitenkin on luonnollisen kehityksen myötä vähentynyt ikääntyvien potilaiden siirtyessä vanhuspalveluihin ja perhehoitajien eläköityessä. Yksittäisiä uusia perhehoitokoteja on perustettu korvaamaan perhehoitajien sairastumisesta tai muista syistä johtuvia paikkavajeita. Perhehoitotoiminnan laajentamiselle ei kuitenkaan nähdä edellä kuvatuista syistä tarvetta. Keskeisenä tavoitteena on pidetty perhehoidon asumistason -ja väljyyden parantamista sekä hoitotason turvaamista.

Nykyiset korvaukset

Postiosoite
PL 6000,

terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53

http://www.hel.fi/terveysk
eskus

Puhelin
+358 9 310 5015
Tilinro

800012-52430

Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

Perhehoitajien korvaukset muodostuvat käynnistämiskorvauksesta, palkkiosta, kulukorvauksesta ja tilojen käytön korvauksesta, joita on vuosittain korotettu asetuksen mukaisella indeksillä.

Käynnistämiskorvaus

Perhehoitajalle hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista maksettava perhehoitajalain 3 §:n 1 momentin mukainen korvaus on enintään 2685,07 euroa. Korvaus on kertaluonteinen.

Palkkiot

Palkkioita on korotettu viimeksi 1.12.2008 (terveyslautakunta 11.11.2008 § 341), jolloin palkkioiden määräytymisperusteissa otettiin huomioon potilaan vaikeahoitoisuus RaVa-pisteiden mukaisesti. Potilaskohtaiseksi palkkioksi terveyslautakunta päätti tuolloin, että alle 2,70 RaVa-pistettä saaneiden hoitopalkkio säilytettiin ennallaan (382,69 euroa/kk) ja 2,70 RaVa-pistettä tai yli saaneiden hoitopalkkiota korotettiin 15 % (440,09 euroa/kk). Vuoden 2010 alusta potilaskohtaiset palkkiot kuukaudessa ovat indeksikorotusten myötä olleet 426,61 euroa/RaVa alle 2,70 pistettä ja 490,59 euroa/Rava yli 2,70 pistettä.

Kulukorvaus

Kulukorvaus on korvaus perhehoidossa olevan henkilön ravinnosta, asumisesta, virkistys ja harrastustoiminnasta, henkilökohtaisista tarpeista ja muista tavanomaisista, jatkuvaluonteisista menoista. Kulukorvausta maksetaan tällä hetkellä 378,08 euroa perhehoidossa olevaa henkilöä kohti, mikä vastaa perhehoitajalain 3 §:n 2 momentin mukaista vähimmäistasoa.

Tilojen käytön korvaus

Perhehoidon keskeisenä laadullisena kehittämistavoitteena on potilaiden asumisväljyyden parantaminen siten, että aikanaan kaikilla olisi käytössään vähintään 16 m² suuruinen oma huone ja usean hengen huoneista vähitellen luovuttaisiin. Terveyslautakunta päätti 11.11.2008, että yhden hengen huoneista maksettava korvaus on 150 euroa kuukaudessa. Muiden huoneiden korvaukset säilytettiin ennallaan.

Tällä hetkellä perhehoidon potilaiden käyttöön annetuista huoneista maksettavat korvaukset ovat huoneen käyttötarkoituksen ja koon mukaan seuraavat:

- yhden hengen huone 157,78 euroa kuukaudessa, (A-luokka)

13.12.2011

Tja/11

- kahden hengen huone 118,00 euroa kuukaudessa, (A-luokka)
- B-luokan huone 88,89 euroa/kk
- C-luokan huone 59,00 euroa/kk

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Joni Komulainen, hallintolakimies, puhelin: 310 69068
Tuula Saarela, johtajapsykiatri, puhelin: 310 42690
tuula.saarela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perhehoitajasopimuksen liite 3
- 2 Perhehoitajasopimuksen liite 4

Otteet

Ote

Psykiatrian sairaalatoiminta
Perhehoito ja perhehoitajat

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
terveyslautakunta

Tiedoksi

Psykiatria
Hallintopalvelukeskuksen taloussuunnittelija